



1958-2023

Van kapel via Zoeremoos Aete nao Mansluujzitting

# SOOS VAN DE BAAN: MEER DAN EEN GELAENSE VASTELAOVESCLUB

De Soos van de Baan is tegenwoordig vooral bekend van de Gelaense Mansluujzitting. Niettemin: een echte carnavalsclub is het niet, wel een vereniging met een zeer carnavaleske initiëeringsdatum: 11 november 1957. Uit de statuten en het oude vergeelde huishoudelijk reglement van de Soos van de Baan blijkt dat de vereniging officieel op 1 februari 1958 is opgericht. Op de oudste carnavalsmuts van de Soos van de Baan staat deze datum dan ook fier in het logo.

De Soos is eigenlijk begonnen als muziekgroep. Als Waereldsjtadkapel, op initiatief van Jo Dieteren. Hij was toen net begonnen met zijn muziekinstrumentenzaak aan de Rijksweg en zag een kapel wel zitten. Het initiatief ontstond op 11 november 1957 in Café Bertha Franssen. Jo vierde daar toen zijn verjaardag. Hij verdeelde de muzikale taken onder de aanwezigen, onafhankelijk van eventueel aanwezige muzikale talenten. Huub Kocken, drankenhandelaar aan de Rijksweg Noord, kreeg twee bekkens in zijn handen, maar wanneer hij daarmee nou precies moest slaan werd hem ook tijdens de eerstvolgende repetities niet duidelijk.

Niettemin trok de Waereldsjtadkapel in 1958 mee in de Geleense carnavalsoptocht, die toen nog op maandag trok en vanaf de Lindenheuvelse Bloemenmarkt een lange tocht maakte door de Waereldsjtad. De kapel bestond overigens voor een belangrijk deel uit aanvullende muzikanten uit Puth en aanhang daarvan. De Soos van de Baan heeft in zijn bestaan altijd goede contacten gehad met de Pötter Bergkapel. Na de optocht moest er worden gegeten om een basis te leggen voor de avondlijke trektocht en dat gebeurde uiteraard bij Bertha Franssen. Er was gezorgd voor voldoende royaal belegde broodjes voor de tien muzikanten, maar met aanhang waren er ruim dertig mee-eters. Die trokken allemaal mee door de cafés en ze dronken ook allemaal mee. Dat laatste vooral op kosten van Huub Kocken, die de kapel vooral langs zijn eigen klanten leidde en daar uiteraard rondjes gaf.



## BESTUUR

In 1958 kwam er een bestuur om de zaak in goede banen te leiden. Bestuursleden van het eerste uur waren Frans Keulers, Jozef Cremers, Wiel Terporten en Zef Hofman. In 1959 verliep het beter en er was zelfs een warme maaltijd na de optocht bij Bertha Franssen, verzorgd door de echtgenotes van de bestuursleden. De Flaarisse Jean Janssen en Lex Guyaux ontdekten dat en aten mee. Jean Janssen kondigde al meteen aan dat hij de komende jaar ook een dergelijke maaltijd verwachtte." Overigens: de muzikanten van buiten Geleen trokken niet meer mee en hun echtgenotes uiteraard evenmin.

## VAN KAPEL NAAR SOOS

Tussentijds had Huub Kocken, op de najaarskermis in Echt het fenomeen "Soos" ontdekt. Hij heeft meteen maar gevraagd hoe dat werkte en het leek hem wel wat. Op carnavalsmaandag 1958 werd het idee voorgelegd aan Wiel Terporten, op weg van het café van Bertha Franssen naar dat van Jean Janssen. De Soos zou dan ook een wat breder draagvlak hebben: uit de buurt Rijksweg trokken zo'n honderd mensen mee in de optocht.

Jean Janssen werd na de carnaval ingelicht over het idee Soos en zag het wel zitten, onder de toevoeging: "Ik kom wel bij jullie eten!" En zo geschiedde in de opvolgende jaren. Het "zoerмоos aete", waar overigens al snel geen zuurkool meer op tafel kwam vanwege de slechte verhouding tot bier, is lang gebleven. Jager Wiel Demandt zorgde ervoor dat er ook een lekker stukje wild op tafel kwam. Gasten waren op die avond de Flaarisse met de Prins, de Grootvorst met echtgenote, later aangevuld met de eventuele vriendin van de Prins, zijn adjudanten en zijn ouders. En hoe kan het ook anders: er werd graag gebruik gemaakt van een glas gerstenat, door wijlen Gerrit van Hilten aangeboden en genoemd de "schone blonde".

De Soos bestond bij de oprichting voor een belangrijk deel uit middenstanders van de Rijksweg Noord. Later kon je lid worden door ballotage. En zo is het nu nog. De Soos maakte verder naam met de Kastelentochten, een jaar-lijkse autorit langs Limburgse kastelen die telkens veel deelnemers trok. Het toenemende verkeer en de strenge regelgeving maakten die ritten echter steeds moeizamer en dus stapte de Soos van de Baan over op een andere activiteit om gelden te fourneren voor onder andere het Zoerмоos Aete: er werden Tiroler avonden bij Bertha georganiseerd, de muziek kwam van de Pötter Bergkapel. De Soos was sportief, hetgeen menig een nu bestrijden zal. In de weekeinden werd met het hele gezin gewandeld in de Ardennen. Over deze wandelingen worden nog vaak anekdotes aangehaald door Jacq Eggels.



# GESCHIEDENIS

## MANSLUJZITTING

In 1983 is het idee van de Mansluujzitting geboren. Door die succesvolle activiteit is de Soos van de Baan wellicht momenteel nog het meest bekend in de regio. De Mansluujzitting was een idee van Jo Reulen, toenmalig voorzitter Zef Willems pakte het op en samen bouwden ze de zitting uit tot de unieke gebeurtenis die ze nu is. Jo lanceerde het idee op de Gelaender kermis. Hij had zo'n zitting in Kerkrade meegemaakt en liep er al enkele maanden op te broeden. Het werd een instant succes. De Soos zorgt voor goede exclusieve artiesten en grote dans- en muziekgroepen, de mannen voor de ambiance. Het programma is ieder jaar een verrassing. De Soos is vol lof over de bezoekers uit Geleen en omgeving: zij komen uitsluitend voor de gezelligheid. Het is de dag van het jaar om oude vriendschapsbanden opnieuw aan te knopen.

Soosleden doet het nog altijd pijn dat het café van Bertha Franssen is gesloten. De Soos was lang "heel intiem" met Bertha Franssen. Soosleden kwamen er iedere zaterdag. Het is ook altijd de plek geweest van de meeste activiteiten, zoals het zoeremoos aete en het uitroepen van de Heer-ingPrinses, een jaarlijkse traditie vol hilariteit die helaas niet meer bestaat.

Alle soosleden hebben de tweede maandag van de maand vast in hun agenda geblokkeerd voor de soosvergade-ringen, die na de sluiting van café Bertha Franssen via restaurant De Lijster zijn verplaatst naar de Hanenhof. Woonden de Soosleden voornamelijk aan de Baan tegenwoordig komen ze uit alle wijken van Geleen en zelfs daarbuiten, al hebben ze dan wel een band met Geleen. Vroeger was de Soos naar buiten vooral bekend als de club die de carnavalsoptocht leidde (wat niet meer gebeurt), tegenwoordig is de Soos voor velen de club van de Mansluujzitting. De outfit van de Soos bestaat sinds het begin uit een bolhoed en smoking, de carnavalspet wordt alleen gedragen op carnavalsactiviteiten.

Doelstelling van de Soos is, volgens het huishoudelijk reglement "het bevorderen van een hechte vriendschapsband tussen de leden". Hoe lang een Sooslid lid blijft? Héél lang.